

ZAGROŻENIE WYSTĄPIENIA
WYSOCE ZJADLIWEJ GRYPY PTAKÓW
PODTYPU H5N8

W chwili obecnej odnotowano w Europie siedem ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków podtypu H5N8, z czego pięć w Holandii, w miejscowościach Hekendorp, Ter Aar, Zoetewoude i Kamperveen, jedno w Niemczech w miejscowości Heinrichswalde i jedno w hrabstwie North Yorkshire w Wielkiej Brytanii. W związku z powyższym istnieje narastające zagrożenie wystąpienia wysoce zjadliwej grypy ptaków podtypu H5N8 na terytorium Polski.

Wysoko zjadliwa grypa ptaków (HPAI) jest zakaźną chorobą wirusową, która może powodować do 100% śmiertelności u ptaków domowych. Na zakażenie wirusami grypy ptaków podatne są prawie wszystkie gatunki ptaków zarówno domowych (drób) jak i dzikich wolno żyjących, jednak stopień wrażliwości poszczególnych gatunków jest zróżnicowany. Influenza ptaków najczęściej występuje i powoduje największe straty u kur i indyków. Często stwierdzane u ptaków wolno żyjących zakażenia wirusami grypy ptaków zasadniczo przebiegają bezobjawowo. Jednak ptaki te, zwłaszcza migrujące ptaki wodne, są długotrwałymi nosicielami wirusa grypy ptaków i stanowią potencjalne źródło zakażenia dla drobiu. Okres wylęgania choroby waha się od kilku godzin do 2-3 dni. Stosowany dla celów urzędowego zwalczania maksymalny okres inkubacji HPAI wynosi 21 dni. Objawy kliniczne są mało charakterystyczne i zróżnicowane w zależności od zjadliwości wirusa, gatunku i wieku ptaków, zakażeń towarzyszących i warunków środowiskowych. Z głównych objawów HPAI u drobiu charakterystyczne są: depresja, gwałtowny spadek lub utrata produkcji jaj, miękkie skorupy jaj, objawy nerwowe, obrzęk i zasinienie grzebienia i dzwonek, silne łzawienie, obrzęk zatok podoczodołowych, kichanie i duszność, biegunka. Padnięcia mogą być nagłe, bez widocznych objawów. Śmiertelność może dochodzić do 100%. Wirus podtypu H5N8, który aktualnie rozprzestrzenił się w Europie, jest wariantem o bardzo wysokim stopniu zaraźliwości przy umiarkowanej śmiertelności. Powoduje on rozwój choroby wśród niespecyficznych objawów, takich jak apatia, zmniejszone pobieranie paszy i wody oraz spadku produkcji .

Grypa ptaków jest jedną z najbardziej zakaźnych chorób drobiu. Zakażone ptaki wydają duże ilości wirusa z kałem, w wydzielinie z oczu i dróg oddechowych. Najbardziej prawdopodobnym źródłem zakażenia drobiu domowego jest bezpośredni lub pośredni kontakt (woda do picia oraz pasza zanieczyszczone kałem dzikiego ptactwa) z migrującymi ptakami dzikimi, zwykle ptactwem wodnym. Rozprzestrzenienie może następować również poprzez zanieczyszczoną paszę, sprzęt, środki transportu. Bardzo ważną rolę w rozprzestrzeleniu wirusa grypy ptaków odgrywa również człowiek.

Hodowca powinien pamiętać, że:

1. Dzikie ptaki wędrowne są potencjalnym źródłem zagrożenia;
2. Należy zabezpieczyć obiekty na fermach przed dostępem dzikich ptaków wędrownych tak, aby ptaki te nie miały kontaktu z utrzymywanym drobiem oraz paszą; skarmienie drobiu winno odbywać się tylko w zadaszonych pomieszczeniach;
3. Szczególną ostrożność i wzmożony nadzór właścicielski należy zachować na fermach zlokalizowanych w sąsiedztwie miejsc bytowania dzikich ptaków wędrownych;
4. Zarówno hodowcy, jak i personel na fermach mogą przenieść wirusa wysoce zjadliwej grypy ptaków w sytuacji, gdy nie będą przestrzegali zasad bioasekuracji (zmiana odzieży ochronnej i obuwia jednorazowego przed każdorazowym wejściem na obiekty, utrzymywanie mat dezynfekcyjnych w stanie nawilżonym, uniemożliwienie wejścia na obiekty osobom postronnym);
5. Koniecznym jest sprawdzanie przez hodowców wpisów potwierdzających przeprowadzenie dezynfekcji środków transportu zwierząt, pasz i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego przed ich wjazdem na fermy oraz ocena wizualna skuteczności udokumentowanych zabiegów mycia i dezynfekcji tych pojazdów;
6. W przypadku zaobserwowania u drobiu niepokojących zmian, mogących sugerować wystąpienie w stadzie choroby zakaźnej, należy brać pod uwagę wystąpienie wysoce zjadliwej grypy ptaków podtypu H5N8 i zgłaszać podejrzenie wystąpienia tej choroby do Inspekcji Weterynaryjnej;

Powyższe działania są konieczne do zapobiegania wystąpienia wysoce zjadliwej grypy ptaków na fermach na terytorium Polski, natomiast współpraca z organami Inspekcji Weterynaryjnej oraz niezwłoczne informowanie o podejrzeniu wystąpienia HPAI są warunkami niezbędnymi do wypłaty hodowcy odszkodowania przysługującego za działania związane ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt.

Inspekcja Weterynaryjna sugeruje ponadto, aby wyłożyć na stałe maty dezynfekcyjne przed wjazdami na fermy utrzymujące drób. Maty dezynfekcyjne, utrzymywane w stanie nawilżenia środkiem dezynfekcyjnym, są jednym z elementów skutecznej bioasekuracji, a ich stosowanie w znaczący sposób może przyczynić się do ochrony przed chorobami zakaźnymi zwierząt, w tym wysoce zjadliwą gripą ptaków.